

Kose Gümnaasiumi arengukava 2020-2030

2020

SISUKORD

1. Lähteolukord	4
1.1. Riiklikud haridussuundumused	4
1.2. Kooli senised arengud ja perspektiiv	4
1.3. Kose Gümnaasiumi tugevused ja väljakutsed	6
2. Strateegia	7
2.1. Missioon	7
2.2. Väärtused	7
2.3. Visioon aastaks 2030	7
2.4. Strateegilised eesmärgid	7
2.5. Strateegiakaart	8
3. Arengukava rakendamine	8
3.1. Tegevussuunad	8
3.2. Arengukava seire ja uuendamine	10
Lisa 1. Strateegiakaart	10
Lisa 2. Hea õpetaja profiil	11
Lisa 3. Hea õpilase profiil	12

Sissejuhatus

Kose Gümnaasium on enam kui 600 õpilasega kool Harjumaal Kose vallas Kose alevikus. Tegu on valla suurima kooliga ja ainsa gümnaasiumiga, kus õpib ligi kaks kolmandikku valla lastest. Õpilaste arv koolis on viimase viie aasta jooksul tõusnud enam kui 100 võrra. Seejuures on suurenenud ka kooli olulisus vallas, kuna 2017. aastal lõpetas tegevuse Harmi Põhikool, mis liideti Kose Gümnaasiumiga ning 2020. aasta sügisel lõpetab tegevuse hariduslike erivajadustega õpilastele suunatud Kosejõe Kool.

Haridussüsteemi mõjutavad märkimisväärselt ka laiemad arengud maailmas, mis on käesoleval sajandil oluliselt muutnud arusaama haridusvaldkonna sõlmküsimustest. Majanduse kiired muutused, rahvusvahelistumine, mitmete tööülesannete kadumine ja muutumine, kiirenev tehnoloogia areng, muutuvad geopoliitilised jõujooned ja inimeste rändamine on mõned teemad, millega ka haridussüsteem arvestama peab. Haridusvaldkonnas tähendab see paindlikkuse suurendamist ning järjepidevat õppimist kogu elukaare jooksul. Kiire ümberõpe, täiendõpe jms on järjest enam vajalik, et püsida globaalses konkurentsivõimelises. Laiemad suundumused tähendavad ka seda, et haridusteed muutuvad individuaalsemaks alates lasteaiast kuni kõrgkooli järgse täiendõppeni. Nendeks arenguteks peab valmis olema ka Kose Gümnaasium.

Käesolev Kose Gümnaasiumi arengukava aastateks 2020-2030 on kooli arendamise strateegiline alusdokument. Arengukava aluseks on erinevad taustadokumendid ja analüüs, sh kooli senine arengukava, koolis läbiviidud rahulolu-uuringud, kooli sisehindamise aruanne, Kose valla haridusvaldkonna arengukava aastani 2040. Arengukava strateegiaosa puhul on võetud arvesse ka laiemaid haridussuundumusi, sh koostamisel oleva riikliku haridus- ja teadusstrateegia materjale. Arengukava koostamise raames on uuendatud kooli missioon, väärtused ja visioon ning püstitatud eesmärgid aastaks 2030. Eesmärkide poole liikumiseks on määratletud tegevused, mida täpsustatakse iga-aastase tegevuskavaga.

Arengukava koostamise protsessi raames viidi läbi laiapõhjaline arenguseminar, kus osales kogu kooli meeskond – õpetajad, hoolekogu, õpilasesindus. Arengukava strateegia ja tegevuste määratlemiseks viidi läbi kolm juhtgrupi koosolekut. Täiendavalt küsiti sisendit kooli õpilastelt, seda nii kooli pikaajalise visiooni kui ka vajalike tegevuste kirjeldamiseks. Arengukava on läbi arutatud Kose Gümnaasiumi hoolekogus, õppenõukogus ja tutvustatud Kose Vallavalitsusele. Arengukava võtab vastu ja kinnitab Kose Vallavolikogu.

1. Lähteolukord

1.1. Riiklikud haridussuundumused

Riiklikus vaates on seniseks haridusvaldkonna arendamise alusdokumendiks olnud Eesti elukestva õppe strateegia 2020, mille kesksed valdkonnad on muutunud õpikäsitus, pädevad ja motiveeritud õpetajad ja koolijuhid, elukestva õppe võimaluste ja töömaailma vajaduste vastavus, digipööre ja võrdsete võimaluste loomine.

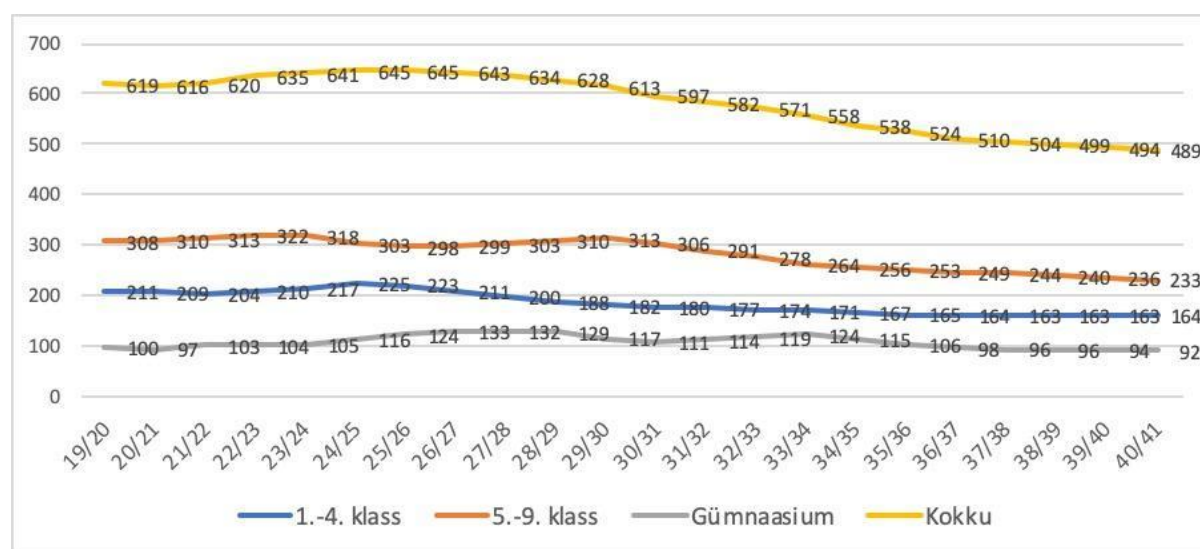
Hetkel on koostamisel Eesti haridus- ja teadusstrateegia 2035, mille visioonidokumentides on sõnastatud viis peaesmärki:

- Individuaalseid valikuid toetav „õmblusteta“, st sujuvaid üleminekuid võimaldav haridussüsteem
- Eesti kultuuri ja eesti keele väärtustamine ning sidus ühiskond
- Uued oskused ja oskuste parem kasutamine
- Õppimine kui koostöö ja õpetaja kui teejuht
- Teaduspõhine mõtteviis ja tipptasemel ülikoolid

Eelmainitud suundumused ja eesmärgid on ka Kose Gümnaasiumi arengukava pidepunktid.

1.2. Kooli senised arengud ja perspektiiv

Õpilaste arv Kose Gümnaasiumis on perioodil 2016/2016 – 2019/2020 suurenenud enam kui 100 võrra – 501-lt õpilaselt 619ni ehk enam kui 20%. Kose valla rahvastikuprognosis näitab, et suurem õpilaste arvu kasv nii vallas kui ka Kose Gümnaasiumis on möödas, kuid väike kasv jätkub tõenäoliselt veel järgmised 5-6 aastat. Aastaks 2030 on kooli õpilaste arv samal tasemel kui praegu ning seejärel hakkab tõenäoliselt vähenema. Samas on gümnaasiste prognoosi kohaselt ka 15 aasta pärast veidi enam kui täna, seda eeldusel, et põhimõtteliselt haridusvalikud peale põhikooli lõpetamist ei muutu (joonis 1).

Joonis 1: Kose Gümnaasiumi õpilaste prognoos aastani 2040

Kose Gümnaasiumis nagu ka Kose vallas ja Eestis laiemalt on üheks olulisemaks väljakutseks **õpetajate järelkasv**. Õpetajate keskmine vanus on koolides aasta-aastalt kasvanud. Ka Kose Gümnaasiumis ligi neljandik õpetajast vanemad kui 60, samas on võrreldes 10 aasta tagusega

suurenenud ka kuni 40 aastaste õpetajate arv. Arengukava perioodil on seega üheks võtmetegevuseks olemasolevate õpetajate toetamise kõrval ka uute õpetajate leidmine. Kõigi õpetajate puhul on järjepidevalt vajalik ka teadmiste ja oskuste edasiarendamine eesmärgiga **tagada võimekus muutunud õpikäsituse ja kaasava hariduse praktiliseks rakendamiseks.**

Viimastel aastatel on suurenenud **hariduslike erivajaduste** (HEV) laste arv Kose Gümnaasiumis. Eri- ja tõhustatud tuge vajavate laste arv on viie aastaga kasvanud 7-lt 25ni, samuti on suurenenud üldtuge vajavate õpilaste arv. 2020. aastal. sügisest lõpetab tegevuse erivajaduste lastele suunatud Kosejõe Kool, mis tähendab, et Kose Gümnaasium peab olema valmis vastu võtma ka seni seal õppinud valla lapsed, kes õpivad lihtsustatud õppekaval. Kõigile HEV lastele, sh ka andekad, toe tagamine on järgnevat aastate prioriteetne arendustegevus.

Kose Gümnaasium on keskne haridusteenuse pakkuja Kose vallas, sh pakub kool lisaks formaalõppele ka mitmekesisest huvitegevust. Olemasoleva **huvitegevuse säilitamine ja edasiarendamine koostöös teiste mitteformaalse õppe pakkujatega** (sh huvikoolid ja noortekeskused) on oluline kaasaegse nn õmblusteta haridusteenuse tagamiseks. Koostöösse panustamine on vajalik mh ka gümnaasiumiastme arendamiseks, seejuures on olulisteks partneriteks nii teised gümnaasiumid, kutseõppeasutused kui ka kõrgkoolid.

Kose Gümnaasiumisse on tehtud iga-aastaselt investeeringuid, sh nii ruumidesse kui õppevahenditesse (nt rajati kooli 2019. aastal uus loodusainete labor). Kavandamise ja elluviimise faasis on veel mitmed suuremad tööd (nt algklasside maja laiendamine ja tugikeskuse rajamine). Samas vajab kogu taristu (sh ka välikeskkond) kaasajastamine veel **märkimisväärseid investeeringuid ka kogu uue arengukava perioodi vältel.** Seega on kooli ülesandeks koos vallaga koostada ja viia ellu investeeringuprogramm, mille tulemusena on perspektiivis kogu kooli taristu kaasajastatud ning muutunud õpikäsituse rakendamiseks vajalikud õppevahendid tagatud.

Kaasaegse haridusasutuse juhtimine tähendab ka tõhusat koostööd nii õpilaste, lapsevanemate kui ka teiste kogukonna liikmetega. **Õpilaste ja kogukonna kaasamine kooli arengute kujundamisse ning avatud juhtimise arendamine** on valdkond, millele tuleb arengukava perioodil samuti jätkuvat tähelepanu pöörata.

1.3. Kose Gümnaasiumi tugevused ja väljakutsed

Arengukava lähteolukorras on koostöös kooli töötajatega määratletud praegused peamised tugevused ja väljakutsed.

Tugevused:

- Head õpetajad
- Positiivne õhkkond
- Mitmekesine huvitegevus
- Asukoht Kose alevikus ja kompleksed võimalused erinevateks tegevusteks
- Tugevad traditsioonid
- Konkurentsivõimeline haridus

Väljakutsed:

- Pädevate õpetajate järelkasv
- Õpetajate toetamine, areng ja motivatsioon muutunud õpikäsituse rakendamiseks
- HEV õpilastele igakülgse toe pakkumine
- Tähelepanu pööramine andekatele õpilastele
- Koostöö arendamine kõrgel tasemel hariduse pakkumiseks gümnaasiumiastmes
- Kaasaegsete ruumitingimuste ja taristu (sh IT) tagamine

Tugevused ja väljakutsed on aluseks kooli strateegiale ja tegevuskavale, mis on kajastatud järgmistes peatükkides.

2. Strateegia

2.1. Missioon

Meil on õnnelikud, motiveeritud ja muutustega kaasas käivad õppijad.

2.2. Väärtused

Kose Gümnaasiumi tegevuse aluseks on ühised väärtused:

- **ÜHTEHOIDVUS JA HOOLIVUS** – hoiame, toetame ja innustame oma koolipere igat liiget.
- **LAHENDUSKESKNE KOOSTÖÖ** – leiame koostöös laste, koolitöötajate, lapsevanemate, vilistlaste ja teiste koostööpartneritega lahendused kõigile küsimustele.
- **POSITIIVSUS JA HUUMORIMEEL** – hindame head nalja ja naeru ning positiivset hoiakut.
- **„KIIBIVABA“ MÕTTEVIIS** – oleme avatud uuendustele, erinevatele ideedele ja julgetele mõtetele. Hindame õppimist nii toas kui õues, nii koolis, kodus kui ka muudes keskkondades.

2.3. Visioon aastaks 2030

Meie koolis on kaasaegsed, mitmekülgsed ja praktilised õppimis- ja arenguvõimalused kõigile. Meie kool on koht, kus iga õppija on toetatud ja andekus märgatud. Meie töötajad on motiveeritud oma ala eksperdid, kellel on kaasaegsed õpetamisoskused. Oleme õppimist ja arengut väärtustav koostöökeskus ja kogukonna süda. Meil on kaasaegne ja mõnus õpikeskkond ning kaasav, avatud ja uuendustele suunatud juhtimine.

Meie kool on parim koht, kus õppida ja eluks ette valmistuda!

2.4. Strateegilised eesmärgid

Eesmäärke on kokku kuus, mida arengukavas ja strateegiakaardil tähistatakse läbivalt sümbolitena E1, E2, E3, E4, E5, E6):

E1: Kose Gümnaasiumis on kaasaegsed, mitmekülgsed ja praktilised õppimis- ja arenguvõimalused kõigile (ÖPPEKVALITEET)

E2: Kose Gümnaasiumis on iga õppija märgatud sh. andekus ja ka erivajadus toetatud (HEV ÕPILASED)

E3: Kose Gümnaasiumis töötavad motiveeritud oma ala eksperdid, kellel on teadmised ja kaasaegsed õpetamisoskused (PERSONAL)

E4: Kose Gümnaasium on õppimist ja arengut väärtustav koostöökeskus ja kogukonna süda (KOOSTÖÖ)

E5: Kose Gümnaasiumis on kaasaegne ja mõnus õpikeskkond (ÕPIKESKKOND)

E6: Kose Gümnaasiumis on kaasav, avatud ja uuendustele suunatud juhtimine (JUHTIMINE)

2.5. Strateegiakaart

Kose Gümnaasiumi strateegia on kokkuvõtvalt kajastatud kaardil (Lisa 1).

3. Arengukava rakendamine

3.1. Tegevussuunad

Arengukava rakendamise tegevussuunad on välja toodud eesmärkide lõikes.

E1: Kose Gümnaasiumis on kaasaegsed, mitmekülgsed ja praktilised õppimis- ja arenguvõimalused kõigile

Tegevussuunad:

- 1.1. Õppevõimaluste arendamine
- 1.2. Distant- ja sünkroonõppe võimaldamine
- 1.3. Huvitegevuse arendamine, sh koostöös teiste asutustega
- 1.4. Koostöö kõrghariduse ja kutseharidusasutustega
- 1.5. Rahvusvaheline koostöö, õpilasvahetused jms
- 1.6. Koostöö teiste gümnaasiumitega spetsiifiliste ainete pakkumisel
- 1.7. Mitteformaalse õppe arvestamine ja VÕTA süsteemi rakendamine

E1 mõõdikud:

- Õppija hilisem käekäik (allikas: vilistlaste edasise tegevuse seire koostöös vilistlaskoguga)
- Õppekava kaasaegsus (allikas: õppekava seire)

E2: Kose Gümnaasiumis on iga andekus märgatud ja õppija toetatud

Tegevussuunad:

- 2.1. Tugikeskuse väljaarendamine
- 2.2. Andekate programmi väljaarendamine
- 2.3. Individuaalse õpitee süsteemi rakendamine
- 2.4. Tasemerühmade jätkusuutlikkuse tagamine
- 2.5. Abiõpetajate ja tugisikute tagamine

E2 mõõdik:

- Individuaalse õpitee toimimine (allikas: hinnang individuaalse õpitee rakendamise süsteemile (sh tugikeskus, andekad, BET meetoodika rakendamine, individuaalse arengu kaardi edasiarendamine, karjäärinõustamine)

E3: Kose Gümnaasiumis töötavad motiveeritud oma ala eksperdid, kellel on kaasaegsed õpetamisoskused

Tegevussuunad:

- 3.1. Motivatsioonisüsteemide arendamine
- 3.2. Koolitus- ja arendustegevused
- 3.3. Asendusõpetajate süsteemi väljatöötamine
- 3.4. Välislähetuste arendamine
- 3.5. Õpetajate rotatsioon

E3 mõõdikud:

- Personali rahulolu tase (allikas: rahulolu-uuring)
- Personali osalemine arendus- ja koolitustegevuses (allikas: analüüs; siht: 100% osaleb arendus- ja koolitustegevustes)
- Töötasu (allikas: töötasu analüüs; siht: töötasu on konkurentsivõimeline võrreldes Harjumaa "kuldse ringi" omavalitsustega)

E4: Kose Gümnaasium on õppimist ja arengut väärtustav koostöökeskus ja kogukonna süda

Tegevussuunad:

- 4.1. Lapsevanemate akadeemia käivitamine
- 4.2. Hoolekogu rolli suurendamine igapäevases juhtimises
- 4.3. Vilistlaste kaasamine õppetegevustesse
- 4.4. Koostöö valla teiste haridusasutustega, sh ühiskoolitused, teemapäevad jms
- 4.5. Koostöö gümnaasiumihariduse arendamisel

E4 mõõdik:

- Koostöövormide toimivus (allikas: hinnang koostööle ülikoolide, teiste gümnaasiumite, kutseharidusasutuste jt osapooltega)

E5: Kose Gümnaasiumis on kaasaegne ja mõnus õpikeskkond

Tegevussuunad:

- 5.1. Algklasside maja laiendamine
- 5.2. Õuesõppe võimaluste arendamine
- 5.3. Olemasoleva ruumi parendamine (garderoobid, söökla jne lähtuvalt detailest tegevuskavast)
- 5.4. Kaasaegsete õppevahendite tagamine
- 5.5. Uue võimla rajamine

E5 mõõdik:

- Investeeringute maht (siht: iga-aastane maht 500 000 EUR)

E6: Kose Gümnaasiumis on kaasav, avatud ja uuendustele suunatud juhtimine

Tegevussuunad:

- 6.1. Koolil arenguks vajalike ressursside tagamine (töötajad, füüsiline keskkond)
- 6.2. Tervikliku koolikultuuri arendamine (väärtused, reeglid, riietus jne)
- 6.3. Õpilasesinduse arendamine
- 6.4. Info ja kommunikatsioonisüsteemi arendamine
- 6.5. Juhtkonna rotatsioon (nt teiste gümnaasiumitega)
- 6.6. Arendusmeeskondade võimestamine ja sidumine arengukava elluviimisega
- 6.7. Ainerühmade funktsioonide ülevaatamine arengukavast lähtuvalt
- 6.8. Telefonide ja digivahendite teadliku kasutamise arendamine (õpilased, lapsevanemad, õpetajad)

E6 mõõdik:

- Seotud osapoolte rahulolu (allikas: õpilaste, lapsevanemate ja töötajate rahulolu küsitlus)

3.2. Arengukava seire ja uuendamine

Arengukava elluviimiseks koostatakse iga-aastaselt täpsem tegevusplaan, mis lähtub punktis 3.1 väljatoodud tegevussuundadest. Tegevusplaanis määratletakse igale tegevussuunale konkreetne vastutaja, vajadusel täpsustatakse tegevuse sisu määratletakse konkreetne moodsik.

Arengukava vaadatakse tervikuna üle kord aastas (iga-aastase tegevusplaani koostamise raames), vajadusel viiakse sisse muudatused. Samaaegselt toimub ka eesmärkide lõikes määratletud moodsikute seire ning sihttasemete täpsustamine. Kõik strateegilised ja pikemaajalised muudatused kooskõlastatakse õppenõukogus, hoolekodus, õpilasesinduses sh. koolipidajaga.

Lisa 1. Strateegiakaart

Lisa 2. Hea õpetaja profiil

Lisa 3. Hea õpilase profiil

